

Onderwerp

Actieplan Bodem en Water: bestuurlijke overeenkomst 18 februari 2014

Doel van deze mededeling:

Informatie-uitwisseling over de uitvoering van het Actieplan Bodem en Water - de Flevolandse uitwerking van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer.

Toezegging/motie/amendement:

geen.

Inleiding:

LTO Noord, waterschap Zuiderzeeland en provincie Flevoland hebben begin 2013, tijdens een goedbezochte gebiedsbijeenkomst "landbouw en water", het initiatief genomen om uitvoering te geven aan het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. In dit Deltaplan neemt de landbouwsector de verantwoordelijkheid om haar bijdrage te leveren aan een gezondere bodem, schoner water en een robuuster watersysteem. De sector zoekt de samenwerking op met regionale overheden en bedrijfsleven, om kennis te kunnen delen, partijen te verbinden en eventuele belemmeringen in de regelgeving waar mogelijk weg te nemen. De afgelopen tijd is besteed aan het vormgeven van de samenwerking, het opzetten van een werkwijze en het starten van de eerste projecten.

Mededeling:

Wat?

Het algemene doel van het Actieplan Bodem en Water is: Samenwerken aan een robuust bodem- en watersysteem in Flevoland, waarin landbouw duurzaam mogelijk is. De operationele doelen zijn:

1. Verbeteren van de bodemkwaliteit;
2. Vertragen van bodemdaling;
3. Robuuster watersysteem en zoet water gegarandeerd;
4. Verbeteren van de waterkwaliteit;
5. Synergie aanbrengen in doelstellingen van partijen.

De samenwerkende partijen (LTO, waterschap Zuiderzeeland en provincie Flevoland) voeren in zes jaar tijd, met een tussentijds evaluatiemoment na 3 jaar, projecten uit om de doelen te bereiken.

Hoe?

Het Actieplan formuleert geen nieuw beleid, maakt geen nieuwe overhead en creëert geen nieuwe geldstromen. Wel maakt het gebruik van bestaande en nieuwe samenwerkingen om aan de doelen te werken. Het sluit aan bij de uitvoering van het Programma Duurzaam Gebruik van de Ondergrond, het Deltaprogramma Zoetwater, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en het Economisch Programma (Floriade).

Het Actieplan verbindt partijen die met bodem en water bezig zijn en maakt het het realiseren van doelen mogelijk, die door individuele partijen of programma's niet gerealiseerd zouden worden. Een voorbeeld is het verhogen van het organisch stofgehalte van de bodem: hoe dat te realiseren op een grondmarkt die steeds dynamischer is? Ook al is de kennis aanwezig, het wil nog niet zeggen dat het uitrollen kan beginnen. De redenen daarvoor kunnen zijn:

Kosten moeten op korte termijn worden gedragen en de baten dienen zich op

Registratienummer

1580385

Datum

28 januari 2014

Auteur

ir. R.D. Groen

Afdeling/Bureau

RM

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Gijsberts, A.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

langere termijn aan.

Er worden belemmeringen ervaren in wet- en regelgeving. Hoe deze weg te nemen?

De baten komen voor een beperkt deel ten goede aan het eigen bedrijf en in meer of mindere mate aan andere bedrijven of de samenleving.

Waarom?

Een goede kwaliteit van de bodem is samen met een gezond watersysteem het kapitaal van Flevoland. Zowel de landbouwproductie als de omgevingskwaliteit zijn gebaat bij het behoud hiervan. De doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water voor voedingsstoffen en bestrijdingsmiddelen staan onder druk. De brongerichte aanpak van het Actieplan is een zinvolle aanvulling op de inrichting van natuurvriendelijke oevers.

Wateroverlast is niet overal in de provincie in dezelfde mate te voorkomen, door natuurlijke oorzaken als bodemdaling en klimaatverandering. De provinciale kaders voor wateroverlast zullen met die verschillen rekening moeten houden. Agrarische bedrijven kunnen zich aanpassen aan nattere omstandigheden in de toekomst, door de maatregelen die in het Actieplan worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Nu?

De start is al gemaakt. Op dit moment wordt door verschillende groepen boeren al gewerkt aan het verbeteren van de bodemvruchtbaarheid, het verkennen van de mogelijkheid om klimaatadaptieve drainage aan te leggen, het aanleggen van akkerranden als overbrugging naar het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid en het in beeld brengen van de effecten van diepploegen. Het rijk heeft de projecten in de Noordoostpolder geselecteerd als één van de drie pilots in het landelijke Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. De resultaten van de pilots worden door het rijk gebruikt als input voor het beleid.

Het vervolg

Op 18 februari ondertekent de heer Gijsberts namens de provincie Flevoland de bestuurlijke overeenkomst. Vervolgens gaan de stuurgroep en het programmateam aan de slag met de uitvoering. De partijen, die tijdens de verkenning hebben aangegeven interesse te hebben in samenwerking, worden uitgenodigd om deze samenwerking concreter te maken. Bestaande agrarische netwerken worden benut voor de uitwisseling van informatie.

Ter inzage in de leeskamer

Verdere informatie

De concept overeenkomst van het Actieplan Bodem en Water is bijgevoegd (Edoc 1577834)

Samenwerkingsovereenkomst Actieplan Bodem en Water Flevoland

Wie wij zijn

- LTO Noord, vertegenwoordigd door voorzitter de heer A.F.M. Michielsen;
- Waterschap Zuiderzeeland, vertegenwoordigd door de heemraden mevrouw A.J.M. Schelwald-van der Kley en de heer J.P. Naaktgeboren;
- Provincie Flevoland, vertegenwoordigd door gedeputeerde de heer A. Gijsberts.

Wat ons beweegt en bindt

- De landbouw is de trots van het landelijk gebied van Flevoland, een belangrijke economische pijler voor de provincie die nationaal en internationaal successen boekt;
- Om als landbouw succesvol te blijven is er voldoende zoet water nodig, een gezonde bodem en een goede kwaliteit van grond- en oppervlaktewater;
- Het duurzaam gebruik en beheer van het bodem-watersysteem is een belang en verantwoordelijkheid van de ondernemer en van de samenleving;
- Een robuust watersysteem en een goede waterkwaliteit kan gemakkelijker en duurzamer ontstaan als de bodemkwaliteit goed op orde is en blijft;
- Om de doelen voor een duurzaam bodem en waterbeheer te realiseren hebben wij elkaar nodig en willen wij gelijkwaardig samenwerken.

Wat we gaan doen

- Vanuit die interactie tussen bodem en water voeren wij samen een Actieplan uit met de daaraan gekoppelde projecten en andere activiteiten waarin we de agrariërs uitnodigen en stimuleren om duurzaam gebruik van bodem en water verder te ontwikkelen;
- Wij vragen van ondernemers en grondeigenaren om te investeren in een duurzaam landgebruik om daardoor een toekomstbestendig bedrijf te ontwikkelen;
- In onze samenwerking zoeken we naar oplossingen voor bestaande en nieuwe maatschappelijke vragen rond water en bodem, zoals de ongelijke bodemdaling;
- Wij betrekken in onze activiteiten andere private en publieke partijen om hun bijdrage te vragen in het realiseren van onze doelen voor water en bodem;
- Wij treden in onze communicatie naar derden op vanuit onze gemeenschappelijke visie en doelen voor landbouw, bodem en water. Daarvoor ontwikkelen we een gezamenlijk beeldmerk en communicatiemiddelen.

Hoe wij dit organiseren

- De drie initiatief nemende partijen vormen de Stuurgroep DAW Flevoland. Deze Stuurgroep stelt het Actieplan op, keurt het goed en is verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling en uitvoering ervan;
- Aan de Stuurgroep nemen de bestuurders deel die het beleid voor landbouw, bodem en water in hun portefeuille hebben, al dan niet met een mandaat van een collega bestuurder;
- De Stuurgroep stelt een Programmateam in dat er voor zorgt dat projecten en activiteiten worden geagendeerd, geprioriteerd en uitgevoerd in samenwerking met de initiatief nemende organisaties en andere partijen;
- De Stuurgroep rapporteert jaarlijks aan de Dagelijkse Besturen van de deelnemende partijen in deze samenwerkingsovereenkomst;
- De drie initiatief nemende partijen gaan een overeenkomst aan voor drie jaar, in het derde jaar vindt er een onafhankelijke evaluatie plaats. De intentie is om bij een positieve evaluatie in ieder geval drie jaar te verlengen.

Waarin wij investeren

- De leden van de Stuurgroep zetten zich actief bestuurlijk in om de doelen van het Actieplan te realiseren en spreken elkaar aan op deze inzet;
- De Stuurgroep investeert in de relaties met elkaar en met andere partijen die voor het realiseren van visie en doelen van belang zijn;
- De leden van de Stuurgroep dragen er zorg voor dat beschikbare middelen in de eigen organisaties ingezet kunnen worden voor projecten en activiteiten van het Actieplan. Die middelen kunnen zijn: inzet van mensen, kennis, netwerk, lobby?, wet- en regelgeving, financiën, e.d;
- De Stuurgroep investeert in het Programmteam door het beschikbaar stellen van de leden van het Programmteam, een onafhankelijke programmamanager en menskracht en middelen voor communicatie. Daarvoor stelt de programmamanager jaarlijks een begroting op in samenwerking met de voorzitter van de Stuurgroep. Deelnemende partijen dragen gezamenlijk de kosten van het Programmteam volgens een nader overeen te komen verdeling.